אושותפין לא מצו ממירין אלא אי אמרת לא

קניא להו אמורי נמי לימרו שאני התם

דאמר קרא 10 אם או המר ימיר סבלרבות את דאמר קרא

היורש אחד ממיר ואין שנים ממירין מתקיף

לה רב יעקב מנהר פקוד אלא מעתה גבי

מעשר דכתיב יואם גאל יגאל לרבות יאת

היורש הכי נמי אחד גואל ואין שנים גואלין

שאני מעשר דגבי אבוהון נמי איתיה

בשותפות אמר ליה רב אסים לרב אשי ומינה

אי אמרת בשלמא קניא להו היינו דחד מיהא

מימר אלא אי אמרת לא קניא להו היכי מימר

והאמר ירבי אבהו אמר ר' יוחנן המקדיש

ימוסיף חומש הומתכפר עושה תמורה יוהתורם

משלו על של חבירו מובת הנאה שלו

מקיבעא לא מכפרא מקופיא מכפרא:

איבעיא להו כיפרו על מה שבאו או לא כיפרו

אמר רב 🐠 ששת בריה דרב אידי מסתברא

דלא כיפרו דאי סלקא דעתך כיפרו שני למה

הוא בא ואלא מאי לא כיפרו למה הוא קרב

אמר רב אשי רב שישא בריה דרב אידי הכי

קא קשיא ליה אי אמרת בשלמא לא כיפרו

שלא לשמו מכח לשמו קאתי ושני © למה

הוא בא לכפר אלא אי אמרת כיפרו שני

למה הוא בא: איבעיא להו אעשה ∘דלאחר

הפרשה מכפרא או לא מכפרא מי אמרינן

מידי דהוה אחמאת מה חמאת דקודם

הפרשה אין דלאחר הפרשה לא אף הכא

נמי דקודם הפרשה אין לאחר הפרשה לא

או דלמא לא דמיא לחמאת דחמאת על כל

חמא וחמא בעי לאיתויי חדא חמאת והכא

כיון ש דאיכא כמה עשה גביה מכפרא

אעשה דלאחר הפרשה נמי מכפרא תא

שמע יוסמך ונרצה יי וכי סמיכה מכפרת

והלא אין כפרה אלא בדם שנאמר יכי הדם

הוא בנפש יכפר אלא מה תלמוד לומר וסמך

ונרצה לכפר יישאם ב עשאה לסמיכה שירי

מצוה מעלה עליו הכתוב כאילו לא כיפר

וכיפר 🕫 מאי לאו דכיפר עשה דקודם

הפרשה לא כיפר אעשה דסמיכה דהוה ליה

עשה דלאחר הפרשה אמר רבא עשה

דסמיכה קאמרת שאני התם דכל כמה

דלא שחים בעמוד וסמוך קאי אימת

ס קא הוי עשה לאחר שחימה לאחר ₪

שחימה לא קא מיבעיא לן א"ל רב הוגא

יהודה

לרבא אימא כיפר גברא

ב א מיי׳ פ״א מהל׳ תמורה

הנכה ח: בא ב מיי שם הלכה ה: בב ג מיי פ"ז מהלכות ערכין הלכה ב ופ"ה מהל' מעשר שני הלכה א:

בג ד מיי׳ פ״ז מהלכות ערכין בג ד מיי פייז מהנכות ערכין הלכה ד: בד ה מיי פ"א מהלכות ממורה הלכה ד: בה ו מיי פ"ד מהלכות ממורה ב. מנחות צג. ערכיז יו) מתחש כ. מבוחוז בג. פניק. ב., ב) מ"כ פ' בחקומי פי"ג ה"ד., ג) יומח כ: ממורה י. ושם ב: נדרים לו:, ד) ירוש׳ בדרים פ"ד ה"ג., ל) [עי' תוק' שכת עב. ד"ה כי אתא]., ו) יומא ה. ענ. ד"ה כי חמקן, ו) יומה ה.

מרות לגד, ו) ת"כ ויקרא נדבה
פרק ד הלכה י., ק) תמורה י.,

ש שבת מו. וש"ג, י) עיי תוסי
יומא נ: ד"ה אחיו., כ) לקמן
מו., () לעיל ה., () לקמן ז.

תורה אור השלם

1. לא יַחֲלִיפֶנוּ וְלֹא יָמִיר אֹתוֹ טוֹב בְּרֶע אוֹ רֵע בְּטוֹב וְאָם הַמֵּר יָמִיר בְּהַמָּה בְּבְהַמָּה וְהְיָה

ויקרא כז, י ויקרא כז, י גאל יגאל איש .2 ממַעשרו חמייייי

ייקי עְלָיו: ייקרא כז, לא זיך אָדוֹ עַל ראש הָעלְה. וְנַרְצָה לוֹ לְבַפַּר עָלְיו:

ויקרא א, ד ויקרא א, ד בי נָפָשׁ הַבְּשָׂר בַּדְּם הָוֹא. 4. וְאָנִי נְתָתִּיו לְכָם עֵל הַמִּוְבַּח לְכַבֵּר עַל נַפְשׁתֵיכֶם כִּי הַדְּם הוא בָּנָפָשׁ יְכַפֵּר:

הגהות הב"ח

(ה) גם' אמר רב שישא בריה דר' אידי מסתברא: (ב) שם מכח לשמו קאתי ושני הוא כל"ל ותיבת לשמו קחמי ושני הוח לנ"י (חינת למה נמחק: (ג) שם והכא כיון למה נמחק: (ג) שם ח"ם דאי איכא כמה: (ד) שם ח"ם ומתן ורללה לו לבפר עליו וכי מינה: (ג) שם כאינו (א כיפר מינים: (ג) שם כאינו (א כיפר ביפר מאי ביפר ומאי לא ביפר מאי ביפר ומאי לא ביפר ממי (מו: (1) שם הימם הוי כליל (מיבת קא נמחק: (1) רש"י ד"ה כיון דאי וכי לא חייב הכתוב להמביאם שיתחייבו וכו' בעלמא הס"ד ואח"כ מ"ה וכור בעלמא הס"ד ואח"כ מ"ה מלמד וכו' אלמא בכורן מלמד וכו' אלמא בכורן מלמד וכו' אלמא בכולן נתכפר: (ח) ד"ה מאי כיפר וכו'

שיוויי ווחחאות

א] ככי"מ ואם (וכ"ה במקרא): ב] ל"ל רב אתי (כי"מ, וכן תיקן בשמכ"י). וכמ"ל הגיה אמי: ג] לומר לך שאם, כל"ל (ש"מ. ור״ה רחוחות אני: דן כדתניא וכיה בתנוחות צג:). דן כדתניא בהכל ממירין כל"ל, והתיכות שבסוגריים נמחק (*צ״ק, דק״ם). ונלל"ל כדתבן, דהוא משנה שם יג ל: ה] אין זכח שהפריש אכיהן עושה תמורה. ותיכת ממירין . ליתא (כי"פ, ד"ו): ו] בל"ק ובה" כיתו (כייפ, דיו). ו] ככיק ונסיד מוחקים תיבות אחד ממיר, והכל דיבור חתד. וכ"ה בכתה"י: ז] אם המר ימיר (כי"פ, ד"ו): ח] ימיר (ד"ו): מ] 5"ל גאל יגאל (*ש"מ, רש"ש): ין מאת (כי"י). ונט"מ מדכתיב את: יאן כלומר כפרה מ"ל (ש"מ. וכ"ה ברש"י יומא נ:): יבן נ"ל דלא חל שותפין אהא (מ"מ): יג] ("א נוסף וכן לענין מ"מ): מרצין. ס"א וכן נמי לענין מרצין. ס"א דרב אשי לעיל (מ"מ): שאלתא זרב אשי לעיל (שינו). יר] וקרבו דתנן כל"ל (שמכ״י): מו] נ"ל לן (*שִ״מ): מו] נ"ל שלא (*ש"מ): יז נש"מ גורס בהקרבת. ולכאורה נוס' בהבאת בהקרבת. ונכחורה נוק' בהבאת נוח יותר וכלישנה דגמ', ול"ע: יה] ל"ל קרב (ש"ח: "בן ל"ל עולות (ש"ח: כן ל"ל אלא על ("ש"ח: כאן נ"ל לא חייבו הכתוב להביא שתחייבהו (כי״פ): כבן בעלמא הוא כל״ל (כיים): כב] בעלמא הוא לג"ל (י"ם:): כב] שנתרצה מכל להקב"ה לג"ל (ש"ח: כר] גליון להקב"ה לג"ל (ש"ח: כר] גליון לאחר הפכיסה (שחביי): כה] וא"ת דהכא אמרינן דיורש לג"ל (מ"ב): כו] מ"ל וי"ל דשאני התם לפי מ"ל וי"ל דשאני התם לפי בן ט יות יושאני וווג עפי [שהוא מקבעא] לכהן הגדול ולכן כפרה דכהנים [דקופיא לא חשיבא] אבל הכא דמת [זה שהיה לו] כפרה דקבעא [לכן דקופיא חשיבא] (מ"מ): כז] ל"ל

ושוחפין לא מלו ממירין. דתניא דו הכל ממירין [חוץ מן השוחפים] לפי שכל הפרשה כולה נאמרה בלשון יחיד כמו לא יחליפנו ולא ימיר אותו ואם המר ימיר אחד מימר ולא שנים ממירין: שאני ממירין זכח שהפריש אביהן: אחד

ממיר ח. דהא דיורש ממיר בקרבן אביו מהכא נפקא לן אם המריו לרבות את היורש דהוה מלי למיכתב אם ימר ח והכא נמי בלשון יחיד כתביה: אם יגאל יו איש ממעשרו לרבות יורש. שמוסיף חומש ופודה את מעשר אביו: איתיה בשותפות. דלא אשכחן דמימעט שותפין מפדיון מעשר שני. ותמורה היינו טעמא משום דכל הפרשה נאמרה בלשון יחיד: המקדיש מוסיף חומש כו'. אדם שנדר קרבן והפרישו חבירו משלו להתכפר בו הנודר והומם ובא לחללו אם המפריש מחללו מוסיף חומש ואם המתכפר מחללו אינו מוסיף חומש חי דתלייה רחמנא לחומש במקדיש דכתיב (ויקרא כז) ואם המקדיש יגאל את ביתו ויסף חמישיתו ואם גאל יגאל את השדה [המקדים אותו]: ומתכפר עושה סמורה. דאיהו הוה בעלים דידיה. ובמסכת תמורה יליף טעמא בפ"ק [י.]: והתורם. תרומה משלו על הכרי של חבירו טובת הנאה של מפריש הוא בידו לתתה לכהן שירלה ואם בא ישראל ואמר לו הילך סלע זו ותן תרומתך לבן בתי כהן אותה סלע טובת הנאה של מפריש הוא ויליף התם טעמא את ז כל מעשר תבוחתך ונתת (דברים כו) מי שהפרישה מתבוחתו בידו לתתה: ומשני מקיבעה לה מכפרה מהופיה מכפרה. כפרה יאו קבועה שיהא יורש בעליו ממש אין להן הלכך גבי מנחה כשרה ליקרב דלא יבו דשותפין היא יבו אבל כפרה קופיא וצפה ממילא יש להן בו והלכך ממיר. קופיא לשון לף כמו (חגיגה טו:) אקפו ידייכו וכמו (מלמים ב ו) וילף הברזל תרגום וקפא ברזלא ויש לו דומה במסכת יומא [דף נ:]: ליפרו על מה שבאו. קדשים שנזבחו שלא לשמן יקרבו דו ותנן לא עלו לשם חובה ולריך להביא אחר מיהו מבעיא ליה מו אם כפרו על החטא שהופרשו עליו ונפקא מיניה שלא ידאג מן היסורין בינתיים: אמר רב אשי רב שישא בריה דרב אידי. דיליף לא ייו כיפרו מדבעי לאיתויי שני: הכי קשיא ליה. בהבאת יו שני טפי מהקרבת רחשון: אי אמרת בשלמא לא כיפרו. אפילו הכי מיקרב קרבי יהו דשלא לשמו מכח לשמו קחתי דמתחילתו לשמו הוקדש ושני בא לכפר על החטא

כגון אם עולה היא מכפרת על עשה או אם אשם הוא יכפר על אשמו: אעשה דלאחר הפרשה כו'. אסתם עולה יש קאי שמבחו לשמן: אחטאת. דלא מכפרא אלא בו שגגת כרת דקודם הפרשה דכתיב או הודע אליו חטאתו וגו' (ויקרא ד): כיון דאי איכא כמה עשה גביה מכפרא. שהרי

לא כאן חייב הכתוב (ו) להביאו שתחייב על כל עשה ועשה אלא דורון בעלמא כבו וכתיב ונרלה לו מלמד שנתרלה כגו להקדוש ברוך הוא (בת"כ פ' ויקרא פרק ד) אלמא כולן נתכפרו: שירי מלוה. שלא נחשבה בעיניו ולא עשאה: כאינו לא כיפר וכיפר. כלומר אף על פי כן כיפר: מאי ריפר ומאי לא כיפר (מ) לאו כיפר עשה קמא דקודם הפרשה ולא כיפר עשה דסמיכה דהוה ליה לאחר

לפ"ל (ש"ם: 2 בבו] נ"א רוצר ברוצר, (א"ם: 2 בבו] ל"א (צ"ל שעבר (מ"ם: לבן "ל"ל שעבר (מ"ם: לב] ל"ל (ש"ם: בבו] נ"א לא ל"ל שעבר (מ"ם: לב] ל"ל (מ"ם: בבו] נ"א לא ע"ג דבפרק (ש"ם: לד] נ"א מיכת אבל נתחק (ש"ם: לה] נרגע כאן מסרון. וכד׳ וילנא נ"ר על הגליון נדל"ל נימא דבא השני ג"ב להגין ען היסורים. ול"ב ככוונתו. ואולי ל"ל על דרך זה והלא ראשון לא בא אלא להגין עליו מן היסורים:

אחד מימר ואין שנים ממירין. משמע דלרבי יוחנן יורש מימר ותימה דבפ' מי שהוליאוהו (עירובין מו:) קאמר רבי יוחנן רבי מאיר ורבי יהודה הלכה כרבי יהודה ובריש תמורה (דף ב.) וערכין הסם. אע"ג דלא קניא להו גזירת הכתוב הוא דשני יורשין אין הו . (דף ב.) פליגי בה רבי מאיר ורבי יהודה וקאמר רבי יהודה יורש אינו מימר

וי"ל משום דר׳ יוחנן ש' אית ליה הלכה כסתם משנה ובריש תמורה וערכין אומר הכל ממירין לאתויי יורש: מתכפר עושה תמורה. והא דתניא בפ' קמא דתמורה (דף ט.) לא יחליפנו בשל אחרים הא מפרש התם כגון דאמר מריה דבהמה דהקדש כל הרולה להמיר בבהמתו ימיר: מקופיא מכפרא. תימה דבפ׳

קמא דתמורה (דף י.) ילפינן דמתכפר עושה תמורה מנזיר וההיא כפרה קבועה היא וי"ל דלא יליף מנזיר אלא דמפריש אינו מימר אבל מתכפר עושה תמורה אפי׳ מקופיא וא״ת כהו דיורש בקופיא גרידא קרי מתכפר ומימר וכי הוו שנים יורשים מיקרו שותפין ולא ממירין והא ביומא פרק הוליאו לו (דף נ:) קבעי בפר כה"ג שאחיו הכהנים מתכפרים אי בקביעותא מתכפרין והוו שותפין ולא מלי ממיר או מקופיא מתכפרין וכולו של כהן גדול ומצי מימר דיחיד הוא אלמא לא חשיב מתכפר כשהוא מקופיא מדכהן גדול מימר ולא מיקרו שותפין מה שאחיו מתכפרין בו בקופיא וי"ל כיו דבשמעתא שניהם יו היולשין הוו מקופיא לכך מיקרו שותפין ולא ממירין אבל התם כיון דאיכא השתא בהאי קרבן כפרת כהן גדול דקביעה לה חשיבה לגביה החיו כמו שותפין על ידי כפרת קופיח י: דאי ם"ד כיפרו שני למה הוא בא.

תימה כמה קרבנות אדם מתנדב ומביא זה אחר זה מיד אע"פ שכיפר הראשון שנעשה לשמו וי"ל דפריך שני למה חייב להביא ואם תאמר מאי קאמר שני למה הוא בא דלמא קאתי לכפר אמחשבה דשלא לשמן דחשיב עשה לאחר שחיטה כמו סמיכה דבסמוך ומיהו כחו יש לומר לי דמחשבה תלויה בעובד וקרבן לא מכפר אלא על בעליה ונראה כמו דמאשם קדייק שאינו בא נדבה: אלא מאי כיפרו למה הוא קרב. ל"ע דהיינו קשיא דריש לקיש 0 דאם כשירין הם ירצו ואם אינן מרצין למה הן באין: או דלמא לא דמיא לחמאת. תיתה

דנפשוט ממתני׳ דפ״ק דשבועות (דף ב:) דחפי׳ לר׳ שמעון דלית ליה (שם יא:) לב בית דין מתנה עליהן שעיר שלא קרב עליו א ברגל זה יקרב ברגל חחר חע"פ שמרגל שעברו לאו נתכפרו כבר אטומאת מקדש וקדשיו דקודם הפרשה דקאתי לבו האי

שעיר מכפר אטומאה שאחר כך ויש לומר כיון שאבד וקרב אחר תחתיו איגלאי מילתא שלא היתה הפרשתו הפרשה עד רגל אחר דשחטי ליה: והלא אין כפרה אלא בדם. בפרק לו תמיד נשחט (פסחים נט:) אמרי׳ כל כמה דלא אכלי כהנים בשר לא מלי מכפר דכתיב ואכלו אותם אשר כופר בהם מלמד שהכהנים אוכלין בשר ובעלים מתכפרים אבל אשר כופר בהם מלמד שהישה א קא מכל מקום עיקר כפרה אינה אלא בדם: לאחר שחישה א קא מיבעיא לן. בסוף ש הסוגיא בעי רבי ירמיה אפילו לאחר שחיטה:

הפרשה: בעמוד וסמוך קאי. ואכחי כל כמה דלא שחטיה לא עבר עליה: כיפר גברא. על כל עשה שבידו ונילל מן היסורין בח: 63 ואפ"ה אמר רחמנא רביה, הכא נמי רחמנא רבייה (ללנ"ל מו"ל נמוקומי): כאילו לא כיפר וכיפר. בפ"ק דוברים פופרש דלא תימא שלא עבר כל כך אם לא קיים מצות עשה זו, אלא הרבה עבר כאילו לא כיפר, ומ"מ כיפר שפטור מקרבן. ועוד מפרש התם לשון אחר שעולה מכפרת אחייבי עשה שקורם השחיטה, אבל מצות עשה דסמיכה שער אחר שחיטה לא עבר שלעולם הוא בקום וסמוך עד לאחר שחיטה,

אינה מכפרת (תו"י יומל ה" ע"ל):

מוסף רש"י

מעה"ק הלכה יב:

קיי פ"ד מה. [תרומות] הלכה ב: בו ז מיי ר"י

יוהלכוח

ושותפין לא מצו ממירין. כדאמריע (באידן) [בשילהי] פירקין (דף יג.) וקא מפיק לה ממעשל. (תמורה ב: ועע"ש דף י ווו"י ד"ה א"ר): אם המר ימיר. יהוה מלי למיכתב ואם ימיר בהמ (תמורה ב.) **והאמר ר' אכהו** אמר ר' יוחגן. שלשה דברים בנותן משלו את חובת חבירו (יומא כמתן משלו שת חובת מכינו (יותא ב): המקדיש מוסף חומש. שאם רולה לפדות הקדשו כגון שנפל בן מוס, יכול לפדותו ומוסיף חומש, אבל מימר אינו מוסיף חומש לחתם, זכל לילו היט נוסף אותם דכתיב אם המקדיש וגו' על הקדש ראשון אתה מוסיף חומש ולא על הקדש שני כגון תמורה. ע"א שאם הקדיש בית או שדה ואתו בעלים הקדיש בית או שדה ואתו בעלים פדותו, לא פרקי בלא חומש דכתיב ואם המקדים יגאל ויסף חמישימו אבל אם גאלו אחר לא חייביה רחמנא לימו חומש ומתכפר זכנ מם גמנו ממו כמ רממנא לימן חומש רנ צרשה תמורה. שאם ישראל קרבן כדי שיתכפר בו חבירו ישראל ואמר המתכפר זו מחת זו, תמורתו תמורה ולוחה דכיוו שהופרש לגרכו קרינא ביה קרבנו, דבתר המתכפר אולינן (תמודה ב:). אבל המתדיש אם המיר בה אינה תמורה. דאיו ממיריו בשל אחרים והחי לאו בעלים דידיה הוא (יומא נ:) והתורם משלו על של חבירו. מתבואה שלו על של מבלין תמורה ב:) טובת הנאה שלו. של תורם, שיכול ליתנו לכל כהן שירצה (אי נתי) ואם אתר לו ישראל הילך סלע זה וחנה לבן בתי כהן הוי אותו סלע של חורם ולא של היקר סנע זה ותנה נכן כתי כהן היי אותו סלע של תורם ולא של [ה]נתרם בשבילו, ולא תלי טעין הלה כיון שנתרמה על טבל שלו נמצא דנותו סלע על של עצמו (תמורה ויומא שם) **טובת הנאה** שלו. שנאמר כי תכלה לעשר את שארו. שנאונו כי נוכנה נעשר מנו כל מעשר חבואתך [וגו'] ונחח ללוי וגו' (דברים כו) חלה הכחוב הנתינה בתי שמעשרה משלו (יומא נו) שירי מצוה. כלומר שלא חש לחשוב אותה מצוה ולא סמך (שם

ליקומים

. אם גאל יגאל לרכות את היורש. אדם היורש מעשר שני מאביו ופדאו מוסיף חומש אע״פ שלא . הפרישו הוא מ״מ הרי הוא שלו עכשיו. וקשיא לי יורש למה לי לרבויי, לא יהא אלא שניתן לו למימר דמקבל מתנה ויורש חדה . שיטה נינהו וקמ"ל דמעשר ממון שיטה גינהו וקמ"ל המעשר ממון הדיוט הוא ומצי לאורותיה לבריה ומצי נמי למיהביה במתנה, וכי פריק ליה יורש ומקבל מתנה מעשר דנפשיה, פריק ומוסיף חומש. דלר"מ ראמר מעשר ממון גבוה הוא, לא לאורתיה לבריה. א״נ הא לאורתיה לבריה. א"ג הא דקתני יורש ולא קאמר מקבל מתנה, אפילו לר' מאיר קאמר ליה, ואע"ג דבמתנה לא מצי יהיב ליה. לעניז ירושה מודה דיורש גאולת הקדשות שהיורש עומד במקום אביו גם כן להוסיף חומש שהקדש אינו יכול לא ליחוו רמחוה ולא להורישו

שיבה מקובצת אי אטרת כיפרו שני לשה הוא כא. סימה תאי פריך הא גלי קרא ואם לאו יהא נדבה למדנו שלא עלו לשם חובה ולריך להכיא אחר. וצ'יל דה"ק למה הוא כא להגיק למה מה כא לא בעלה מה בפרשי. דכפרו כדי להגין שליו מן היסורים, ווייל דה"ק למה הוא כא להגין יליו מן היסורים, ווייל לה"ש לפי מה שפרש"י דכפרו כדי להגין עליו מן היסורים מלי כא להגין עליו מן היסורים שלי עשה מבירה. פירוש ואסילו לאחר הפרשה בברא.
אשולה קא בעי דמכפרת על עשה כדפרש"י לעיל (תוםי סור): רש"י ד"ת ביפר גברא, על כל עשה שבירה. פירוש ואסילו לאחר הפרשה (תריות):